

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор Чернівецького НВК
«Берегиня»
Галина КАПУСТЯК
30.08.2021 р.

ПОГОДЖЕНО:
педагогічною радою
Чернівецького НВК
«Берегиня» протокол № 1
засідання педагогічної ради
від 30 серпня 2021р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
дошкільного підрозділу
Чернівецького НВК «Берегиня»
на 2021/2022 навчальний рік

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Тип закладу освіти, статус, місія, мета, завдання	5
3. Структура	9
4. Кадрове забезпечення.....	11
5. Нормативно – правове забезпечення освітнього процесу.....	13
6. Освітня програма	16
1. загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти;	
2. перелік, зміст, тривалість і взаємозв’язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення;	
3. форми організації освітнього процесу;	
4. опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти з зазначенням моніторингу окремих методик та основних видів контролю;	
5. освітні компоненти.	

ВСТУП

Освітня програма дошкільного підрозділу Чернівецького НВК «Берегиня» розроблена на виконання ст.33, Закону України від 05.09.2017 №2145- VIII «Про освіту», із внесеними до нього змінами, ст.23 Закону України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 №2628-III, із внесеними до нього змінами, Базового компоненту дошкільної освіти, схвалено рішенням Колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 04.05.2012, протокол №5/2-2, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012 №615 «Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), лист Міністерства освіти і науки України №1/9-750 від 09.12.2019 «Щодо освітніх програм у закладі дошкільної освіти», Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), інших нормативно- правових актів.

Сучасна Освіта не є чимось зовнішнім стосовно інших сфер життєдіяльності людини. Процеси, що відбуваються в освіті, мають розглядатися лише в комплексі проблем людства, важливою з яких є забезпечення добробуту людей, виживання і стійкого розвитку людської спільноти. На думку вітчизняних і зарубіжних фахівців, система освіти є реальним засобом розв'язання цієї проблеми. Розбудова системи освіти та її докорінне реформування стало основою відтворення інтелектуального, духовного потенціалу народу, виходу вітчизняної науки і техніки на світовий рівень, інтеграції України у світовий культурний та економічний простір.

Спираючись на нові нормативні документи та вимоги сучасності в 2021-2022 навчальному році є актуальною тенденцією до підвищення якості дошкільної освіти. Відомо, що поняття якості сприймається як усеосяжна інтегральна характеристика освітньої діяльності, її результатів, якість дошкільної освіти - цілісна характеристика системи, як першої ланки освіти з боку її відповідності потребам зростаючої особистості, сім'ї як споживачів соціальних послуг і держави як соціального замовника.

Якість дошкільної освіти - це не новий виклик у нашій галузі, але зараз визначено поняття *індекс якості дошкільної освіти*, притаманний нашому сьогоденню, відпрацьовується внутрішня система забезпечення якості освіти закладів ЗДО, що закладається основною парадигмою освітньої програми, як узгодженого комплексу видів освітньої діяльності, що розроблений та організований для досягнення навчальних цілей у продовж певного тривалого і безперервного часу для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Завдання перед колективом дошкільного підрозділу - підвищити індекс якості, акцентувавши зусилля на реалізацію основних критеріїв. Освітня програма закладу є стратегічною основою дії керівника і педагогічного колективу, виступає в якості перспективного плану, етапу роботи закладу в режимі розвитку. За її допомогою колектив закладу реалізує свою специфічну

модель розвитку, що враховує реальну обстановку та умови, виконує визначений заказ, забезпечує конкретну результативність.

Освітня програма дошкільного навчального закладу розроблена в рамках здійснення державної політики в дошкільній освітній галузі. Побудована з використанням сучасних технологій гуманної педагогіки, законодавчих актів, на основі Базового компоненту дошкільної освіти.

Зміст програми спирається на актуальний рівень розвитку закладу, потенціальні можливості педколективу і керівника, очікування батьків. Освітня програма вирішує три основні функції:

- Визначає стратегію розвитку закладу на 2020-2025 роки;
- Виокремлює пріоритетні напрямки роботи;
- Орієнтує всю діяльність на кінцевий результат.

Мета написання освітньої програми - забезпечення роботи дошкільного підрозділу в режимі розвитку, направленої на підвищення якості освіти, в досягненні вихованцями результатів навчання. Виходячи з пріоритетних напрямків реформування дошкільного виховання в основу освітньої програми нашого закладу покладено концептуальні ідеї:

- Охорона, управління здоров'я, забезпечення психологічного та емоційного благополуччя;
- Впровадження компетентнісної парадигми, як цілісного підходу до розвитку особистості, прийняття і підтримка пізнавальних можливостей, інтересів, потреб кожного малюка, розкриття та розвиток обдарованості;
- Залучення малюків до загальнолюдських цінностей, успадкувань українського народу;
- Упорядкування екологічного супроводу системи інтегрованої та доступної екологічної освіти дітей дошкільного віку, розвиток та підтримка активної позиції громадянина у збереженні довкілля, виховуючи основи патріотизму, любові до рідного краю.
- Систематизації дистанційної освіти як невід'ємної складової якості, що забезпечить можливість організації виховання, навчання та розвитку дошкільників в період карантину та доступність всім учасникам процесу;
- Підтримка особистісно – професійного розвитку і відновлення педагогів, формування професійної компетентності, майстерності, загальної педагогічної культури та творчого потенціалу кожного фахівця;
- Формування сучасного, інформаційного, розвиваючого середовища дошкільного закладу з опорою на мобільність;
- Підвищення ефективності управління внутрішньою системою забезпечення якості освіти в установі.

Ефективність реалізації Освітньої програми закладу ми бачимо впровадження дидактичних принципів освітньої діяльності: науковості, актуальності, свободи вибору, цілісності та логічності, перспективності, наступності, систематичності, повторності, концентричності та достатності змісту, реальності.

II. Тип закладу освіти, статус, місія, мета, завдання

Статус	Дошкільний підрозділ Чернівецького НВК «Берегиня»
Тип	Комунальний
Проектна потужність та загальна кількість дітей в дошкільному підрозділі на 01.09.2021 р.	Проектна потужність – 152 Загальна кількість дітей -255
Повна назва закладу	Чернівецька гімназія № 6 «Берегиня»
Юридична адреса закладу	58025, вул. І. Карбулицького, 2, м. Чернівці, Чернівецька область. Телефон: 56-02-81
Адреса електронної скрині, сайт закладу	Електронна скринька: cvznz-34@meta.ua Сайт закладу: http://nvk-berehynya.cv.ua
Рік заснування	Рік будівлі -1961
Засновник НВК	Чернівецька міська рада
Тип будівлі, площа території	Загальна площа -9139 кв. м.
Статут, реєстраційний номер	Статут Чернівецького НВК «Берегиня» затверджений рішенням Чернівецької міської ради
Адміністрація	Директор - Галина КАПУСТЯК Вихователь – методист - Сільвія ПАВЛЮК
Структура дошкільного підрозділу (мережа груп)	Кількість груп – 11, з них: Групи переддошкільного віку -2 Молодша група - 3 Середня група-3 Старша група-3
Режим роботи закладу	Режим роботи груп дошкільного підрозділу - 8.00 год., до 18.30 тобто 10,5 годин .
Кадрова характеристика (кількісна та якісний склад)	Директор -1 Вихователь – методист -1 Практичний психолог -0,5 Вчитель – логопед -1 Вчитель англійської мови -1 Інструктор з фізичного виховання -1 Музичний керівник – 2 Старша медична сестра -1 Сестра з дієтхарчування - 0,5 Вихователі –22 Асистент вихователя - 4 Обслуговуючий персонал – 16
Соціальний паспорт сімей вихованців	Родин пільгових категорій: - Багатодітні сім'ї: 34 дитини

	<ul style="list-style-type: none"> - Малозабезпечені сім'ї: 12 дітей - Діти учасників військових дій у зоні проведення Об'єднаних сил на сході України : 9 дітей - Діти осіб внутрішнього переміщення з тимчасово окупованих територій України та районів проведення операцій Об'єднаних сил на сході України: 2 дітей - Дітей з ООП – 9 дітей
<i>Державні освітні програми, що реалізуються в дошкільному підрозділі</i>	Оновлена програма виховання та навчання дітей від 2 до 7 років «Дитини» (2 переддошкільні групи, 1 молодша група «Б»), «Впевнений старт» (8 дошкільних груп)
<i>Майно та фінансове забезпечення</i>	Основні засоби фінансово- економічного забезпечення є : <ol style="list-style-type: none"> 1. Засоби міського бюджету (фонд зарплати, оплата комунальних платежів, оплата харчування). 2. Засоби позабюджетних внесків: добровільні внески громадян та організацій.

Освіта є тим специфічним видом діяльності, в рамках якого створюється не лише сучасність, але й майбутнє людини, родини, нації, повинно за своєю суттю стати територією успіху. Територією, на якій зростаюча людина укріплює віру в свої таланти, здібності та відкриває в себе необмежені можливості для росту, розвитку та процвітання свого Я, своєї родини, своєї країни.

Цілі і завдання Освітньої програми дошкільного підрозділу визначаються відповідно до його Статуту і реалізованими програмами, технологіями. Заклад прагне задовольнити потреби громадян відповідної території мікрорайону міста в здобутті дошкільної освіти, забезпечити відповідність рівня дошкільної освіти вимогам Базового компонента дошкільної освіти; створити безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я дітей відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечувати їх дотримання. Освітня програма враховує потреби дитячого контингенту.

Аналіз змісту сучасної освіти, спрямованої на розвиток дитини, соціального наказу на доступні та якісні послуги, сформульованого в нормативних документах. Запити батьків, потреби вихованців, урахування вимог закладу до результатів дошкільної освіти дозволяють визначити місію установи та вимоги до результатів її діяльності:

Місія – це комфорт усіх учасників освітнього процесу: батьки не відчувають тривоги та знервованості за дитину(чим нагодують, чи не образять, підтримають, навчать і любитимуть), діти із задоволенням ідуть щодня в дитсадок, адже там красиво і грайливо, цікаво і весело, смачно і безпечно, а педагоги задоволені роботою, адже їх поважають, не навантажують даремною роботою, мотивують морально і матеріально, підтримують у постійному професійному й особистісному розвитку, а головне – цінують, оскільки попит

на педагогів- професіоналів величезний, і вони так потрібні дітям, батькам вихованців, колегам, керівникам і всій країні.

Місія закладу полягає в тому, щоб створити найбільш сприятливі умови розвитку для всіх дітей з урахуванням їхніх схильностей та здібностей шляхом уведення в освітній процес інноваційних методик навчання й виховання, збереження та примноження традицій, заснованих на національних та патріотичних засадах, створення умов для максимального розкриття творчого потенціалу, комфортних умов для розвитку особистості дитини, а отже, формування особистості здобувача освіти як громадянина України у процесі взаємодії закладу освіти та громади.

Місія закладу цілковито спрямована на підготовку здобувачів освіти до майбутнього. **Ми прагнемо виховати випускників, які самостійно навчаються протягом всього життя; знають свої сильні сторони; гнучкі та легко адаптуються до змін; мислять рефлексивно, творчо та цілісно, вміють вирішувати проблеми та приймати відповідальні рішення з чистим сумлінням заради спільного блага; піклуються про інших; відповідальні громадяни, які діють, керуючись морально-етичними чеснотами; бачать у своїй роботі смисл, гідність та покликання**

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив закладу продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному році.

Мета освітньої програми – реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 (7) років із поступовим ускладненням змістової наповненості на кожному віковому етапі.

Завдання програми – сформованість мінімально достатнього та необхідного рівня освітньої компетенції дитини перших 6(7) років життя, що забезпечує її повноцінний психофізичний та особистісний розвиток і психологічну готовність до навчання у школі. Визначені Базовим компонентом дошкільної освіти вимоги до обсягу необхідної інформації, життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та самої себе відображені у програмі є обов'язковими для виконання усіма учасниками освітнього процесу.

Структура програми – визначення освітньої лінії відповідно до Базового компонента дошкільної освіти, визначення загального обсягу навантаження на кожний вік дитини: ранній вік (третій рік життя), молодший вік (четвертий рік життя), середній вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя). Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності.

Пріоритетні напрями роботи закладу є:

- Створення розвивального життєвого простору, найсприятливішого для гармонійного і різнобічного розвитку, системного виховання і навчання дітей в ранній та дошкільний період;
- Виховання мовної особистості, яка доречно вільно і творчо використовує рідну мову та володіє усіма видами мовленнєвої діяльності й культурою мовлення.
- Формування у дошкільників базових якостей для опанування елементарними економічними знаннями.
- Розвивати моральні почуття, якості, навички поведінки і переконання у свідомості дітей дошкільного віку в системі національно-патріотичного виховання.
- Забезпечувати наступність між дошкільним закладом та початковою школою для гармонійного входження дошкільників до шкільного життя.
- Осучаснення та гуманізація педагогічного процесу на основі особистісно-орієнтованої моделі виховання і навчання, впровадження нових форм діяльності дошкільного навчального закладу в умовах модернізації дошкільної освіти.
- Впровадження передових педагогічних ідей, новітніх освітніх технологій, що сприяють ефективному розвитку пізнавальних здібностей дошкільників в різних видах дитячої діяльності.
- Формування основних компетенцій дошкільників за освітніми лініями «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природньому довіллі», «Дитина в світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».
- Охорона життя і здоров'я дітей, оновлення та удосконалення форм, змісту, методів фізкультурно – оздоровчої роботи і шляхів формування у дошкільників ціннісного ставлення до власного здоров'я.
- Оновлення стратегії і тактики взаємодії педагогів з батьками.

Завдання на 2021/2022 навчальний рік:

1. Продовжувати роботу по створенню й підтримці сучасного освітнього простору, сприятливого для гармонійного розвитку особистості дошкільника як гаранту готовності до Нової української школи та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.
2. Вдосконалювати роботу по формуванню у дітей ціннісного ставлення до власного здоров'я і мотивації щодо здорового способу життя, дотримання гармонійних, доброзичливих взаємин між усіма суб'єктами освітнього процесу: педагогами, дітьми та батьками вихованців.
3. Вдосконалення змісту дошкільної освіти засобами інноваційних технологій, організації освітнього процесу на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки

співробітництва, інтегративного підходу до організації дитячої життєдіяльності.

4. Оптимізувати роботу з розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку за допомогою інноваційних методів навчання.

5. Формувати в дошкільників навичок соціальної взаємодії під час ігрової діяльності.

III. Структура закладу освіти

Мережа груп:

У 2021/2022 навчальному році укомплектовано 11 груп:

- 2 групи раннього віку – третього року життя (групи «А», «Б»)
- 3 групи молодшого віку – четвертого року життя (група «А», «Б», «В»)
- 3 групи середнього віку – п'ятого року життя (групи «А», «Б», «В»)
- 3 групи старшого віку - шостого року життя (групи «А», «Б», «В»)

№ з/п	Вік	Напрямок діяльності групи	Кількість дітей	Мова навчання	Режим роботи
1.	Переддошкільна група «А»	«Розвиток зв'язного мовлення дітей засобами театралізованої діяльності».	20	Українська	8.00 - 18.30
2.	Переддошкільна група «Б»		20	Українська	8.00 - 18.30
3.	Молодша група «А»	«Соціально– екологічне виховання дітей дошкільного віку».	24	Українська	8.00 - 18.30
4.	Молодша група «Б»	«Логіко– математичний розвиток дітей. «Чарівні палички Кюїзенера».	22	Українська	8.00 - 18.30
5.	Молодша група «В»	«Розвиток творчої особистості дошкільників шляхом інтеграції різних видів художньо– естетичної діяльності».	20	Українська	8.00 - 18.30
6.	Середня група «А»	«Розвиток дошкільнят через спадщину В. Сухомлинського»	26	Українська	8.00 - 18.30
7.	Середня група «Б»	«Патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах ставлення української	27	Українська	8.00 - 18.30

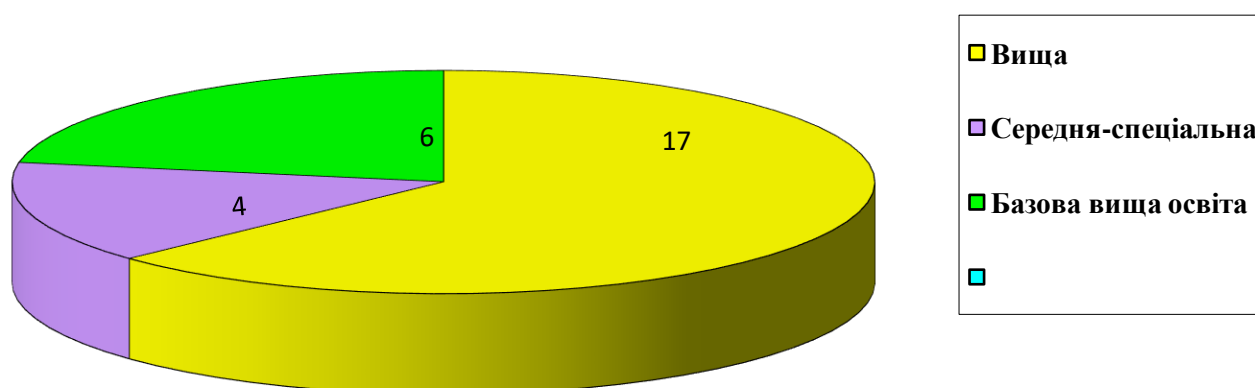
		державності».			
8.	Середня група «В»	«Розвиток дітей дошкільного віку за системою Марії Монтессорі»	23	Українська	8.00 - 18.30
9.	Старша група «А»	«Правове та моральне виховання дошкільнят в умовах соціалізації»	25	Українська	8.00 - 18.30
10.	Старша група «Б»	«Розвиток безпеки життєдіяльності дітей (БЖД)».	27	Українська	7.30 - 18.00
11.	Старша група «В»	«Розвиток зв'язного мовлення дітей дошкільного віку» (використання мнемотехніки)	25	Українська	7.30 - 18.00

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня. В дошкільному підрозділі встановлено 5 – денний навчальний тиждень. Розподіл годинного навантаження по віковим групам відповідає чинним законодавчим вимогам.

IV. Кадрове забезпечення

Заклад повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом.

Загальна кількість працівників складає 46 осіб, з них - 27 педагогічних працівників, 2 - медичних працівників та 16 осіб обслуговуючого персоналу.

**Якісний склад педагогічних кадрів
дошкільного навчального закладу**

№ з/п	Посада	П. І. Б.	Освіта	Категорія	Атестація	Стаж пед. роботи
1.	Директор	Капустяк Г.П.	Вища	Вища	2022	33р
2.	Вихователь – методист	Павлюк С.А.	Середня спец.	спеціаліст	2021	42р
3.	Практичний психолог	Гулінська С.Р.	Вища	спеціаліст	2024	11р .
4.	Музкерівник	Гончар М.М.	Вища	I категорія	2019	10р.
5.	Музкерівник	Чура А.Р.	Середня спец	спеціаліст	2021	22р.
6.	Керівник гуртка англ. мови	Редька І.В.	Вища	Спеціаліст (11 тариф розряд)	2021	7р
7.	Вчитель-логопед	Турос Г.А.	Вища	спеціаліст	2023	4р.
8.	Фізінструктор	Пелепко І.М.	Вища	II категорія	2024	8р.
9.	Вихователь	Гончар В.А.	Вища	Вища	2025	33р.
10.	Вихователь	Драгомецька Р.П.	Базова вища	спеціаліст	2024	9р.
11.	Вихователь	Дідух Ю.С.	Вища	спеціаліст	2023	8р
12.	Вихователь	Мінтянська А.В.	Базова вища	спеціаліст	2024	3р11м.
13.	Вихователь	Ілащук Ю.Ю.	Вища	I категорія	2024	11р.
14.	Вихователь	Скакун Є.Л.	вища	II категорія	2020	5р.
15.	Вихователь	Таневська Н.В.	Середня спец.	Спеціаліст	2022	15р.
16.	Вихователь	Трачук І.В.	Вища	Спеціаліст	2022	6р.
17.	Вихователь	Кушнір Ю.А.	Вища	Спеціаліст	2023	5р.
18.	Вихователь	Берник Т.В.	Вища	Спеціаліст	2022	4р.
19.	Вихователь	Велущак М.В.	Навчається	Спеціаліст	2020	2р.
20.	Вихователь	Горюк М.П.	Вища	Спеціаліст	2024	6р.
21.	Вихователь	Пелепко І.М.	Вища	II категорія	2021	8р
22.	Вихователь	Кодовбецька В.В.	Вища	II категорія	2022	9р.
23.	Вихователь	Кирдей А.В.	Базова вища	Спеціаліст	2024	3р.
24.	Вихователь	Колесник І.І.	Вища .	Спеціаліст	2023	7р.

25.	Вихователь	Вебер О.В.	Базова вища.	Спеціаліст	2023	9р
26.	Вихователь	Червоноградська І.С.	Вища	II категорія	2021	8р.
27.	Вихователь	Шкрета А.В.	Вища	II категорія	2021	11р
28.	Вихователь	Влад І.Ю.	Вища	Спеціаліст	2022	3р
29.	Вихователь	Репушинська А.А.	Вища	I категорія	2022	15р
30.	Вихователь - асистент	Паскал О.М.	Вища .	Спец.	2022	4р.
31.	Вихователь-асистент	Никорич Л.І.	Вища	Спеціаліст	2024	7 міс
32.	Вихователь-асистент	Кондрюк А.І.	Базова вища	Спец	2025	7 міс

V. Нормативно- правове забезпечення освітнього процесу

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році буде організована відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Статуту закладу;
- Конвенція ООН про права дитини;
- Базовий компонент дошкільної освіт в Україні (нова редакція);
- Закон України від 24.12.1993 № 3808-ХІІ «Про фізичну культуру і спорт», зі змінами від 28.02.2018;
- Конвенція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641);
- Гранично допустиме навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2016);
- «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів» (18.09.2014 №1/9-473);
- «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах (від 02.09.2016 № 1/9-454);
- «Щодо організації питань діяльності закладів дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році;
- «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти;
- «Про перелік навчальної літератури та начальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році;

- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року;
- Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 7 вересня 2000 р. №439;
- Закон України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 р. №2402-III, зі змінами від 24 квітня 2008 р.;
- Лист МОН від 10.08.2021 №1/9-406 "Щодо окремих питань діяльності закладів дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році";
- Лист МОН від 26.07.2021 №4.5/2170-21 " Про затвердження форми звітності з питань діяльності закладів дошкільної освіти та інструкції щодо її заповнення";
- Наказ МОН від 17.05.2021 № 536 "Про затвердження форми звітності з питань діяльності закладів дошкільної освіти та інструкції щодо її заповнення";
- Лист МОН від 07.07.2021 №1/9-344 "Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік";
- Лист МОН від 29.06.2021 №1/9-337 "Щодо сприяння розвитку мережі закладів дошкільної освіти (відділень, груп) різних типів та форм власності та належного фінансування галузі дошкільної освіти";
- Наказ МОН від 31.03.2021 № 397 "Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) ";
- Лист МОН від 16.03.2021 №1/9-148 "Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти";
- Лист МОН від 10.03.2021 №1/9-128 "Щодо необхідності проведення додаткових профілактичних заходів в середовищі дітей та підвищення обізнаності батьків";
- "Рекомендації щодо забезпечення якості дошкільної освіти України в умовах карантину", УІРО, 2021;
- Лист МОН від 22.01.2021 №1/9-50 "Щодо безкоштовного харчування дітей в закладах дошкільної освіти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, або з числа внутрішньо переміщених осіб";
- Лист МОН від 21.01.2021 №6/60-21 "Щодо зміни установчих документів закладу дошкільної освіти";
- Наказ МОН від 12.01.2021 № 33 "Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція";
- Наказ Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71 "Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти";
- Постанова Головного санітарного лікаря України від 22.09.2020 №55 "Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах дошкільної

- освіти на період карантину у зв'язку поширенням корона вірусної хвороби (COVID-19)";
- Концепція розвитку інклюзивної освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України №912 від 01.10.2010);
 - Інструктивно-методичний лист «Організація навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання» (Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1/9-384 від 18.05.2012);
 - Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (Відомості Верховної ради, 2017, № 30, ст.322);
 - Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах (Додаток 1 до листа МОН від 12.10. 2015р. № 1/9 – 487);
 - Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах (Додаток 1 до листа МОН від 13.11.2018р. № 1/9 – 691);
 - Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитину з особливими освітніми потребами з закладі загальної середньої та дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти у науки України від 08.06.2018р. № 609;
 - Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019р. № 530;
 - Методичні рекомендації щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти у 2019-2020н.р. (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 26.06.2019р. № 1/9-409;
 - Спільний наказ МОН та МОЗУ від 06.02.2015 № 104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах»;
 - Лист МОН від 25.06.2020 № 1/9-3482Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в ЗДО»;

VI. Освітня програма

1. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави. Відповідно до вирішення ключових завдань, освітню програму діяльності закладу зорієнтовано на цінності та інтереси дитини, урахування вікових можливостей, збереження дитячої субкультури, взаємозв'язок усіх сторін її життя.

В освітньому процесі закладу реалізується зміст інваріантної та варіативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за комплексними та парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової забезпечується через чинні програми виховання та навчання дітей від 2 до 7 років «Дитина» (2020 р.), освітню програму «Впевнений старт» та ін.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовими освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами			
	Група раннього віку (від 2 до 3 років)	Молодша група (від 3 до 4 років)	Середня група (від 4 до 5 років)	Старша група (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків	-	3	4	5
Максимальна кількість занять	10	14	16	20

на тиждень				
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)**	1,4	3,5	5,3	8,3

Тривалість одного заняття:

у групі раннього віку – до 10 хвилин;

у молодшій групі - не більше 15 – 20 хвилин;

у середній групі – 20 – 25 хвилин;

у старшій групі - 25 – 30 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій - трьох організованих навчальних занять.

Тривалість перерв між заняттями має становити не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводити переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа). Поєднувати та чергувати їх із заняттями з музичного виховання та фізкультури.

Необхідно враховувати, що значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) сприяє блочно-тематична організація освітнього процесу на засадах інтеграції, яка істотно знижує навчальне навантаження на дітей. При цьому тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах), проте інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня. При цьому тривалість статичного навантаження у положенні сидячи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп - 15 хвилин, середніх - 20 хвилин, старших - 25 хвилин.

Не вимагати від дітей виконання домашніх завдань.

Після денного сну діти можуть відвідувати гуртки. Тривалість проведення гурткової роботи - 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

Фізичне виховання дітей у дошкільному навчальному закладі має складатися з: ранкової гімнастики; занять фізичною культурою; рухливих ігор та ігор спортивного характеру; загартування; фізкультурних хвилинок під час занять, фізкультурних пауз між заняттями; фізкультурних комплексів під час денної прогулянки.

Визначаючи обсяг рухової активності дітей, необхідно враховувати стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводити з дворічного віку. Тривалість занять для дітей у віці від 2 до 3 років - 15 хвилин; від 3 до 4 років - 20-25 хвилин; від 5 до 6(7) років - 25-30 хвилин.

Фізкультурні заняття для дітей дошкільного віку проводять не менше трьох разів на тиждень. Форма та місце проведення занять визначаються

педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

У дні, коли немає занять з фізкультури, проводять фізкультурні комплекси під час денної прогулянки.

Організація освітнього процесу в інклюзивних групах здійснюється за допомогою комплексної програми «Віконечко» - програма розвитку дітей із затримкою психічного розвитку та програмою «Розквіт»- для дітей дошкільного віку з аутизмом.

Зміст освітнього процесу в закладі у 2021/2022 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітньої Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стійкість позитивної мотивації до активної рухової діяльності; - Виявлення позитивне ставлення до загартовуючих та гігієнічних процедур; - Знання основних рухів, предметів та спортивних знарядь, усвідомлення роль фізичних вправ у розвитку та зміцненні організму; - Виявлення потреб в засвоєнні способів збереження власного здоров'я, орієнтованих на самопізнання та реалізацію особистої активності в житті; - Позитивне ставлення до національних та сімейних здоров'язбережувальних традицій, активних форм діяльності та відпочинку, культури харчування та загартування; - Усвідомлює цінність здоров'я, його значення для повноцінної життєдіяльності. Володіють уявленнями про основні чинники збереження здоров'я.
Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі	<p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність дитини реалізовувати творчі задуми з перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що сприяють на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями; - Формування інтересу та бажання до відтворення різних об'єктів навколишнього світу різними способами; - Виявляє обізнаність з предметами та їхніми властивостями, зокрема з матеріалами, з яких виготовляють речі, має уявлення про виготовлення предметів довкілля, знає та виконує правила техніки безпеки і роботи з інструментами, розуміє важливість раціонального використання матеріалів, обережного ставлення до продуктів праці; - Володіння видами предметно – практичної діяльності, вміють визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дії; - Демонстрація сформованості вміння розглядати конструкції, виокремлюють їхні основні складові, співвідношення за розміром, формою, розташуванням.
Дитина в природньому довіллі	<p>Передбачає:</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природнього довілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне</p>

	<p>середовище, багатоманітність явищ природи, причинно – наслідкові зв'язки у природньому доквіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природо доцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин, готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою, дотримання правил природокористування.</p>
Гра дитини	<p>Передбачає: Розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінок – етичних суджень.</p>
Дитина в соціумі	<p>Передбачає: Формування у дітей навичок соціальної визначеної поведінки, вміння орієнтуватися у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно – історичного досвіду людства, в дитини з'являється інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним сходження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
Мовлення дитини	<p>Передбачає: Засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно – чуттєвого до понятійно – абстрактного. Мовлення виховання забезпечує духовно – емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державою на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>

<p>Дитина в світі мистецтва</p>	<p>Передбачає: Формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно- ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність організовуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявити інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо – продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
--	---

Набуття дитиною різних видів компетенцій відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку, руховій, природничій, предметній, образотворчій, музичній, театральній, літературній, сенсорно – пізнавальній і математичній, мовленнєвій, соціокультурній та ін.) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію. Життєво компетентний дошкільник поводить себе самостійно і конструктивно в різних соціальних життєвих ситуаціях.

2. Форми організації освітнього процесу.

Завдання змістових ліній Базового компонента дошкільної освіти реалізується через різні форми організації життєдіяльності дошкільників (відповідно до Листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 27.07.2010 №1.4/18-3082 «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільному навчальному закладі»).

В освітньому процесі ДНЗ передбачено використання різноманітних форм організації педагогічного процесу, зокрема заняття різних видів і типів, індивідуальна робота, пошукові ситуації, освітні ситуації, екскурсії, спостереження, організовані ігри тощо. Основною формою організованої навчальної діяльності дітей дошкільного віку є заняття з різних розділів програми.

Види занять:

За змістовими напрямками освітньої роботи:

- з фізичного розвитку (фізична культура, валеологічне виховання);
- з пізнавального розвитку (ознайомлення з соціумом, з природним довкіллям, логіко-математичний розвиток);
- з мовленнєвого розвитку (зв'язне мовлення, поповнення словника, граматична складова мовлення, граматики, в т. ч. підготовка руки до письма);
- з художньо-продуктивної діяльності (образотворча, літературна та музична діяльність).

За змістом:

- односпрямовані або предметні (з одного виду діяльності);
- різноспрямовані або міжпредметні (носять інтегрований або комплексний характер).

За дидактичними цілями розрізняють такі види занять:

- на повідомлення нової інформації, формування нових знань і умінь;
- на закріплення знань і раніше отриманих умінь, систематизацію накопиченого досвіду;
- мішані заняття, що поєднують повідомлення нових знань, формування нових умінь із повторенням, закріпленням, систематизацією і застосуванням набутих знань, умінь, навичок;

За способом організації дітей заняття бувають:

- фронтальні (загально-групові), що проводяться одразу з усією групою дітей;
- підгрупові, для яких дітей організують по 8-15 залежно від загальної кількості;
- індивідуально-підгрупові (індивідуально-групові), на яких діти об'єднані по 4-8 осіб;
- індивідуальні, що проводяться як з окрема дітьми (по 1), так і з маленькими підгрупами по 2-4.

За специфікою поєднання і використання методів, прийомів, засобів навчання виділяють такі види занять:

- комбіновані – певна комбінація наочних, словесних, практичних методів і прийомів, різних засобів навчання – вправ, ігор, іграшкової, предметної, ілюстративної наочності, літературних, музичних творів тощо;
- ігрові та сюжетно-ігрові – вирішується за допомогою спеціально підібраних ігор (дидактичних, рухливих, елементів ігор-театралізацій, драматизації, конструкторсько-будівельних та інших) чи ігрових вправ;
- домінантні – заняття, у яких домінують певні засоби розвитку, навчання і виховання чи види діяльності.

Форма планування роботи з дітьми:

При організації роботи закладу всі працівники керуються планом роботи закладу на навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу.

Планування у вікових групах та організація життєдіяльності здійснюється за режимними моментами відповідно до блочно-тематичного планування з урахуванням освітніх ліній, та базується на інтегрованому підході до організації життєдіяльності дітей, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

В освітньому процесі дошкільного навчального закладу використовуються такі основні форми організації дітей: спеціально організована навчальна діяльність (заняття), рухова, ігрова, художня, мовленево-комунікативна, природничо-пізнавальна, трудова, дослідницька та ін., індивідуальна робота, екскурсії, походи, свята та розваги, гуртки тощо. Вони можуть бути організовані фронтально, підгрупами, індивідуально залежно від віку дітей, педагогічної мети, матеріально-технічного забезпечення закладу, професійної майстерності педагога.

Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи такі види планування: перспективне та календарне. Кожна група планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання програми.

Перспективний план розробляється на місяць наперед. В ньому зазначається:

- комплекси вправ ранкової гімнастики після денного сну;
- робота з батьками на місяць;
- теми тижнів;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- планування другої половини дня.

Календарні плани складаються вихователями на наступний день (I чи II половина дня). У цих планах зазначаються:

- дата;
- тема тижня/дня;
- планування I та II половини дня за режимними моментами;
- мета діяльності;
- тип, вид заняття;
- форми і методи роботи у поширеному вигляді до кожного виду діяльності.

Музичний керівник планує роботу за перспективно-календарним планом, в якому містяться дата, вид заняття, види музичної діяльності на занятті, етапи вивчення музичного репертуару. Плани складаються музичним керівником на тиждень вперед. Музичний керівник складає перспективний план свят та розваг на рік, який затверджуються директором закладу та є складовою частиною річного плану роботи закладу.

3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти.

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості, це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки й обдарування і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу; це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Умовою забезпечення якості освіти в дошкільному підрозділі є внутрішня система забезпечення якості освіти, яка складається в об'єднанні й інтеграції організаційних, методичних, кадрових зусиль і ресурсів закладу з урахуванням різноманітних факторів та умов для досягнення високої якості освітнього процесу та його результатів, що відповідають кращим зразкам і відповідним стандартам.

Обов'язкові **умови** для забезпечення якості дошкільної освіти в закладі є:

- охоплення всіх сфер діяльності;
- погодженість з ресурсними можливостями;
- зв'язок з довгочасними напрямками розвитку закладу;
- практичність та реалізуємість рекомендацій;
- постійне пристосування до умов зовнішнього середовища;
- швидкі зміни та планування діяльності в залежності від поточних умов виконання протиепідемічних заходів;
- акцентувати увагу на передбачення можливих проблем у вирішенні поточних та майбутніх завдань.

Один з механізмів забезпечення постійного покращення якості освітніх послуг – це моніторинг освітнього процесу.

Організація внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі здійснюється на рівнях:

- на **першому рівні** організації **внутрішньої системи забезпечення якості освіти** соціально-психологічною, методичною службою закладу здійснюється діагностика компетентностей дітей, опитування (анкетування) батьків вихованців щодо якості проведення занять, напрямків діяльності закладу інтересів та потреб;
- на **другому рівні**, забезпечення якості освіти визначається контролем виконання вимог щодо якості організації освітньої діяльності; моніторингом поточних, проміжних результатів навчання здобувачів освіти (схема «Служба моніторингу якості освіти в закладі»); встановленням та оцінюванням рівня досягнень складових компетентностей здобувачів освіти, досягнутих на певному етапі їх навчання.

Об'єкти моніторингу:

- якість освітнього процесу;
- педагогічний процес (процеси ігрового, мовленнєвого виховання, підготовки до шкільного навчання, формування життєвих компетентностей);
- результати навчальної діяльності;
- нервово-психічний та фізичний розвиток;
- психо-емоційний розвиток;
- розвиток особистості;
- мовленнєва компетентність дошкільнят;

- розвиток інноваційних процесів ;
- педагогічна діяльність вихователів, їх професійно-особистісний розвиток;
- робота з кадрами;
- матеріально-технічний та фінансовий стан;
- взаємодія закладу з родинами вихованців, громадськістю;
- наступність в роботі з школою;

Моніторинг, як засіб систематичної фіксації динаміки розвитку складається з наступних компонентів:

- система фіксації динаміки розвитку вихованців;
- система фіксації динаміки професійного розвитку;
- система фіксації динаміки задоволення замовників послуг закладу.

З метою здійснення моніторингових відстежень результатів навчальної діяльності в закладі здійснюється діагностика:

1.	Моніторинг компетентностей дітей з особливими освітніми потребами.	Грудень, травень	Педагоги, вихователь - методист
2.	Моніторинг безпеки та відповідності предметно – ігрового розвивального середовища потребам дітей (моніторинг, довідка)	Вересень-листопад	Вихователь - методист
3.	Моніторинг рівня розвитку дітей вікових груп на початок і кінець навчального року.	вересень, травень (3-й тиждень місяця) вересень	педагоги
4.	Моніторинг вивчення стану готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі (до педради)	травень	Вихователь - методист
5.	Діагностика професійної компетентності педагогів з проблемних питань у відповідності до пріоритетних напрямків роботи.	Вересень, листопад, лютий	педагоги, методист

Основні засоби фіксації динаміки задоволення замовників послуг дитсадка:

- аналіз анкетування за результатами роботи закладу, групи за квартал, рік;
- аналіз питань до адміністрації протягом року;
- експертні листи батьків за результатами переглянутих видів діяльності дітей;

Система фіксації динаміки професійного розвитку персоналу включає в себе таку позицію:

- співбесіди з педагогами (жовтень: планування професійного зростання за темами самоосвітньої діяльності);
- творчі звіти (травень – за результатами та на перспективу діяльності, серпень – підготовка до нового навчального року);
- фотозвіти (вересень – аналіз літнього оздоровлення, вересень-жовтень – виконання планів заходів з ОБЖ);
- аналіз проведення різних форм взаємодії з дітьми;
- аналіз діяльності та спілкування дітей під час різних форм взаємодій;
- аналіз спостережень за самостійною діяльністю дітей та продуктів їх творчості;
- аналіз предметно-просторового середовища;

Професійний розвиток педагогів відображується та систематизується в індивідуальних папках, де розміщується інформація про атестацію, курсову перепідготовку, особистісний потенціал, професійно, педагогічну, інноваційну, психологічну компетентність.

4. Предметно-просторове розвивальне середовище.

Створюючи розвивальний простір у дошкільному закладі, дотримуємось інструктивно-методичних рекомендацій МОН України від 02.07.2019 #1/9-419 «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2021/2022 навчальному році», зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність, динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

Однією з основних умов створення в дошкільних навчальних закладах розвивального довкілля для дітей дошкільного віку є опора на особистісно орієнтовану модель взаємодії між педагогом і дітьми. Це означає, що пріоритетною метою виховання є формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості. Завдання педагога полягає у забезпеченні інтересів дитини у задоволенні її природних нахилів і потреб. У своїй діяльності педагоги керуються положенням: «Не поруч, не над, а разом».

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

В групових приміщеннях створені спеціальні осередки:

- природознавчий;
- дитячого експериментування;

- ігрової діяльності;
- образотворчої діяльності;
- музичний;
- художнього слова;
- народознавства;
- розвивального навчання;
- спортивний;
- трудової діяльності;
- відпочинку та усамітнення;
- співпраці з батьками.

ДНЗ сьогодні є ідеальним полем для розгортання особистісно-орієнтованих технологій, оскільки, на відміну від школи не орієнтований на жорстко фіксований результат, отже за суттю, покликаний бути розвивальним та охоронним із погляду фізичного, психічного, соціального і духового здоров'я дитини.

Розвивальне середовище - це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей-провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку. Розвивальне середовище – комплекс психолого – педагогічних, матеріально- технічних, санітарно – гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі. «В цілому розвивальне середовище можна представити у вигляді круга, в центрі якого розташоване «Я» (мій простір, середовище мого внутрішнього життя) і який поділено на сегменти – предметно – ігрове, природне та соціальне середовище», зазначає О. Кононко. Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного, предметно- ігрового, соціального, власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до освітньої програми розвитку дитини дошкільного віку «Впевнений старт», «Дитина». Природне розвивальне середовище сприяє виникненню у дошкільника інтересу та елементарних уявлень про обов'язки, явища природи, розкриває причинно-наслідкові зв'язки та взаємозалежність природного довкілля і людини як його частини, формує природо цільну поведінку малюків. Для створення оптимального розвивального простору підібрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне, тощо), продумано його оптимальне розміщення. Розвивальний простір створюється не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок.

Розвивальне середовище забезпечує розвиток творчих компонентів мислення дітей, надає можливість вільно маніпулювати об'єктами, конструювати різні моделі бачення світу, використовувати творчі завдання.

5. Партнерська взаємодія.

Професійна діяльність вихователя неможлива без ефективного педагогічного спілкування, покликаного максимально сприяти психічному розвитку дітей.

Педагогічне спілкування – система взаємодії педагога з дітьми з метою здійснення на них виховного впливу, формування педагогічно доцільних взаємин, створення сприятливого для їхнього психологічного розвитку мікроклімату.

Для забезпечення ефективного педагогічного спілкування вихователю потрібно знати, чого чекають від спілкування з ним вихованці, враховувати їхню потребу у спілкуванні з дорослими, розвивати її. Педагогічно правильне спілкування з дітьми у «зоні найближчого розвитку» суттєво сприяє реалізації їхніх потенційних можливостей, готує до нових складніших видів діяльності.

Форма і зміст його обумовлюються завданнями, які педагог намагається розв'язати у роботі з дошкільниками. Ефективність педагогічного спілкування також залежить від уміння вихователя враховувати вікові та індивідуальні особливості дітей: з найменшими він частіше виявляє особливу теплоту, використовує ласкаві форми звертання, до яких вони звикли у сім'ї; зі старшими йому потрібні не лише чуйність і зацікавленість, а й уміння пожартувати, а за необхідності – вдатися до категоричності. Позначаються на спілкуванні педагога інтереси, нахили, стать дітей, особливості їхнього сімейного мікросередовища.

У процесі взаємодії з дітьми педагоги використовують:

а) прямий педагогічний вплив, який безпосередньо звернений на вихованців, стосується їхньої поведінки, взаємин: пояснення, вказівки, заохочення, покарання тощо;

б) прямий педагогічний вплив, який здійснюється через інших осіб, відповідну організацію спільної діяльності. Педагог не створює жодних перешкод, не дає вказівок, але так змінює умови, що діти особисто вибирають бажану для них форму діяльності.

Найефективнішим у роботі з дошкільниками, особливо молодшого і середнього віку, є непрямий вплив, для здійснення якого використовує гру, ігрове спілкування. Завдяки цьому він без натиску, моралізування спрямовує діяльність дітей, їхній розвиток, регулює взаємини, вирішує конфлікти. Для цього можуть бути використані казки, вірші, приказки, малюнки, іграшки тощо.

Правильно організоване педагогічне спілкування створює найсприятливіші умови для розвитку творчої активності дошкільників. Щодо цього особливим потенціалом наділене особистісно-ділове спілкування, яке задовольняє потреби у співробітництві, співпереживанні, взаєморозумінні, сприяє створенню

атмосфери співтворчості. Його ефективність підвищується раціональним вибором стилю педагогічного спілкування (найширші можливості для педагога і дитини створює демократичний стиль). Оптимальне педагогічне спілкування є запорукою максимального використання особистісного потенціалу, професійних умінь, навичок, здібностей вихователя. Значною мірою це залежить і від психологічного клімату у колективі закладу.

6. Програмно – методичне забезпечення освітньої програми

У 2021/2022 навчальному році дошкільний підрозділ керуватиметься головними засадами державного стандарту (оновленого) Базового компоненту дошкільної освіти України та чинними програмами :

Комплексна програма:

1. «Дитина», освітня програма для дітей віком від 2 до 7 років (Київ 2020 р.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (*лист МОН України № 1/11- 4960 від 23.07.2020 р.*);
2. «Впевнений старт» - освітня програма для дітей старшого дошкільного віку (*рекомендована МОН України , лист № 21.1/12-Г- 397 від 14.07.2017р.*)
3. «Впевнений старт» - освітня програма для дітей середньої групи (*рекомендована МОН України , лист МОН № 1/11-6327 від 12.07.2019р*)
4. «Впевнений старт» - освітня програма для дітей молодшої групи (*рекомендована МОН України , лист МОН № 1/11-4934 від 23.07.2020р*)

Парціальні програми:

1. «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку»- парціальна програма для закладів (*лист ІМЗО №22.1./12-Г-46 від 12.02.2019р*)
2. «Про себе треба знати, про себе треба дбати» - парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку (*Лист ІМЗО № 22.1/12-Г-1049 від 04.12.2018р*) ;
- 3.«Казкова фізкультура» - парціальна програма з фізичного виховання для дітей раннього та дошкільного віку (*лист ІМЗО №22.1/12-Г-627 від 09.07.2019р.*);
4. «Духовно – моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях» - навчальна програма та календарно – тематичний план (*лист ІМЗО № 1/12-Г-1115 від 02.12.2019р*);
5. «Скарбниця моралі» - парціальна програма з морального виховання дітей дошкільного віку (*Лист ІМЗО № 22.1/12-Г-1068 від 08.11.2019р*);
6. «Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації від 3 до 6 років»;
7. «Вчимося граючись-корекційно –розвивальна програма занять для дітей старшого дошкільного віку»;

8. «Чарівний світ емоцій- корекційно – розвивальна програма з формування емоційної компетентності дітей 4-5 років»;
9. «Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ» .
10. «Віконечко»- програма розвитку дітей із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років».
11. «Розквіт» - комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом.